

Список використаних джерел

1. Герман Г. Contemporary Dance and the Art of Improvisation. University of California Press. 1987.
2. О'Коннор, Френсіска. The Role of Improvisation in Contemporary Dance. Journal of Dance Research, том 33, № 2, 2015.
3. Брун, Карла. The Power of Improvisation in Contemporary Dance. Dance Research Journal, том 48, № 3, 2016.
4. Холл, Деніел Л. Improvisation as an Art Form in Contemporary Dance. Research in Dance Education, том 1, № 1, 2000.
5. Шариков Д. І. Теорія, історія та практика сучасної хореографії.[Генезис і класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види.]: Монографія . Київ.: КиМУ, 2010. С. 208.

Козубенко М.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
кафедри хореографії

факультету музичного мистецтва і хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка

Науковий керівник: Благова Т.О.

доктор педагогічних наук, професор

РОЗВИТОК КОНЦЕНТРАЦІЇ ТА САМОДИСЦИПЛІНИ ТАНЦІВНИКА ЗАСОБАМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Постановка проблеми. Велика кількість людей, особливо творчого спрямування, мають труднощі з концентрацією та самодисципліною. Вони швидко втрачають увагу, не можуть зосередитись на одній справі, потрапляють в стресові ситуації та втрачають контроль над своїми діями. Це може призводити до низької продуктивності, погіршення здоров'я та загального самопочуття. У класичному танці важливі точність, гармонія руху, фізична витривалість та зосередженість, що допомагають танцівникам контролювати свої емоції та дії.

Танець вимагає постійної присутності в цей момент, зосередженості на кожному русі, контролю над своїм тілом та координацією рухів. Практика класичного танцю покращує здатність зберігати увагу на одній справі, контролювати свої емоції та може викликати в людини почуття спокою та гармонії. При виконанні важких танцювальних комбінацій, танцівник має дотримуватись встановленого режиму, підкорятися правилам та

досліджувати свої фізичні можливості, що допомагає формувати самодисципліну та систематичність.

Метою статті є аналіз впливу класичного танцю на розвиток та формування концентрації та самодисципліни танцівника.

Для розв'язання поставленої мети формуємо такі завдання:

1. Визначення концентрації та самодисципліни в контексті класичного танцю.
2. Обґрунтування необхідності розвитку та підвищення рівня концентрації та самодисципліни у танцівника.
3. Розгляд основних елементів впливу класичного танцю на розвиток концентрації та самодисципліни танцівника.

Аналіз досліджень. Історію виникнення та розвиток класичного танцю досліджувала Безпаленко Ю. В., Маркевич Л. А., методичний аспект вивчення класичного танцю розкрили Цветкова Л. Ю., Шилова Л. М., Семенова Н. М., Котов, В. Г., Л. Є. Одерій., питання вивчення класичного танцю у вищих навчальних закладах детально розглядалося Сивоконь Ю.М., Червонська Л.М. Методи та значення класичного танцю в розвитку сучасного танцю розглядали Омеляненко К. А. та Путіліна Т.М.

Виклад основного матеріалу. Класичний танець є одним з найстаріших видів мистецтва, який поєднує рух, естетику та емоції. Цей вид танцю має великий потенціал для розвитку та самовираження особистості, оскільки вимагає від танцівника не тільки фізичних зусиль, а й внутрішньої готовності та емоційного збудження.

Доведено, що класичний танець виник у результаті відокремлення окремих видів танцю, поділу танцівників на «класичних» і «характерних». З плином часу означений термін почав уживатися серед широкого загалу. Він витіснив наявлені раніше терміни, зокрема «серйозний», «благородний», «академічний»[3,15].

Без сумнівно, класичний танець – одна з найважливіших частин професійної підготовки фахівців: балетмейстерів, педагогів, артистів в галузі хореографічного мистецтва, яка закладає фундамент виконавської майстерності, логічного мислення, самоконтролю й сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду [9, 3].

Система виразних засобів класичного танцю являє собою систему рухів спрямованих на те, щоб зробити тіло дисциплінованим, гнучким та естетичним, перетворивши його на чутливий інструмент, який слухається волі балетмейстера та виконавця [6,5].

За твердженнями Л. Цветкової, пріоритетним напрямом діяльності танцівника стають не лише знання та вміння як такі, а й розвиток особистості, здатної вільно і самостійно мислити й діяти [8,12].

Процес формування виконавської складової на етапі вивчення класичного танцю можна розглядати як процес формування основ виконавської майстерності танцівника та процес формування тілесного відчуття [5, 202]. Адже класичний танець заснований на ретельному розробленні різних груп рухів і позицій ніг, рук, корпусу та голови.

Маркевич Л. А. в своїй праці зазначає, що класичний танець охоплює різні за технічною формою і лексикою явища (за зовнішнім проявом у русі), але у мовному відношенні має єдину внутрішню природу – форму мислення культури в межах доступного людському тілу рефлексивного досвіду. Художня мова класичного танцю має системну основу, до складу якої відносимо знаковий, образно-смісловий, виражальний та технічний компоненти. [4,19].

Класичний танець - це не тільки мистецтво виконання граційних рухів, але й серйозна фізична та розумова активність, яка вимагає від танцівника високого рівня концентрації та самодисципліни.

На підставі аналізу науково–педагогічної літератури, ми виокремили складники впливу класичного танцю на розвиток концентрації та самодисципліни танцівника:

1. Техніка. Школа класичного танцю є системою виховання людського тіла на професійному рівні [5,190]. Класичний танець вимагає великої точності й контролю рухів. Танцівник повинен зосередитися на кожному елементі техніки, починаючи з розташування рук і ніг, закінчуючи правильним положенням тіла.

2. Координація. Як зазначають Н. Семенова та Л. Шилова, це «...допомагає опанувати матеріал будь-якого характеру, стилю та манери, сприяє розвитку лексичної бази, котра дає змогу створювати хореографічні твори різноманітного змісту та форми...» [9,3]. Класичний танець потребує розумової й фізичної координації, адже танцівники повинні виконувати складні поєднання рухів та переходів з різних позицій.

3. Музичне відчуття. Танцівники повинні відчувати ритм, мелодію та динаміку музичного супроводу. Музичність, вміння слухати музику в цілому – її ритм, тему, інтонації – виховуються послідовно, упродовж всього періоду навчання класичного танцю [2,40].

4. Емоційна виразність. Пантоміма – виконує самостійні та дуже важливі художні завдання, покращуючи сприйняття глядачем всієї вистави.

Акторська майстерність – це здатність танцівника втілити в життя виразність, силу та емоційність рухів. Вона передбачає здатність танцівника емоційно виражати зв'язок з персонажами, сюжетом та музикою, вміння комунікувати з глядачами.

Класичний танець – це не тільки естетичне прагнення людства до краси та святкувань, але і кропітка праця окремих особистостей, сильних не тільки духом, а і фізично[1,8].

Висновок. Отже, класичний танець має всебічний вплив на розвиток танцівника як особистості. Під час танцю вивчаються різноманітні рухи й вирази обличчя, що вимагає концентрації уваги та пам'яті. Також розвиваються когнітивні навички, такі як, увага та асоціативне мислення.

Крім цього, класичний танець, сприяє розвитку емоційної сфери особистості, танцівник вчиться виражати свої емоції через рухи та вираз обличчя, навчається контролювати та виражати різні стани, такі як радість, смуток, гнів та інші. Виконання класичного танцю вимагає впевненості, сили волі та самодисципліни. Успішність у виконанні складних рухів та комбінацій підвищує самооцінку та віру у свої сили, допомагає зняти стрес, поліпшує настрій та загальний стан організму.

Сконцентруватися на виконанні рухів та слідувати музичному супроводу вимагає від танцівника високого рівня уваги та контролю над своїм тілом, а запам'ятовування послідовності елементів, рівномірний контроль рухів, темпу та динаміки потребують великої витримки та самоконтролю. Відповідно після узагальнення результатів дослідження, ми прийшли до висновку, що класичний танець впливає на розвиток концентрації, покращення фізичного та психологічного стану, зміцнення вольових якостей та досягнення гармонії між розумом та тілом.

Список використаних джерел:

1. Безпаленко Ю. В. "Виникнення та розвиток феномену класичної балетної школи в її історичному екскурсі (на прикладі Франції та Італії)." Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки, 2 (1), 2017, 32 – 41 с.

2. Котов, В. Г., Л. Є. Одерій. "Теорія і методика класичного танцю." 2021, 60 с.

3. Маркевич Л. А. Трансформація системи художньої мови української національної балетної вистави в 20-80 роках ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 "Теорія та історія культури (мистецтвознавство)", 2019. 21 с.

4. Омеляненко, К. А. "Значення класичного танцю у розвитку сучасної хореографії." 2023, 15 – 18 с.
5. Путіліна, Т. М. "Сучасні методи в методиці викладання класичного танцю." 2017, 190 – 194 с.
6. Рева Я.К. Класичний танець як один із основних компонентів хореографічної освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3915/1/Reva1.pdf>
7. Сивоконь, Ю. М. «Теоретичні аспекти сучасного викладання класичного танцю у вищих навчальних педагогічних закладах» *Наукові записки. Педагогічні науки*, 2021, 201-205 с.
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Київ, 2005, 268 с.
9. Шилова Л. М., Семенова Н. М., «Класичний танець та методика його викладання», 2020, 75 с.

Ковалевський Є.М.

здобувач ІV курсу кафедри музичного та хореографічного мистецтва ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»

Науковий керівник: Пак І.О.

Заслужений працівник культури України, доцент за наказом кафедри музичного та хореографічного мистецтва ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»

ХОРЕОГРАФІЧНА КАРТИНА ЗА МОТИВАМИ ПОВІСТІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ «ТАРАС БУЛЬБА»

Тарас Бульба, шедевр Миколи Гоголя, залишається однією з найвизначніших творів української літератури. Сюжет цієї повісті, вперше опублікованої у 1835 році у збірці "Миргород" [4], розгортається на тлі подій першої половини 17 століття, коли українські запорозькі козаки воювали проти поляків. Головний герой, козацький полковник Тарас Бульба, став символом національного героїзму та відданості ідеї визволення.

Щодо походження образу Тараса Бульби, існують різні теорії. Зокрема, одна з них вказує на те, що Гоголь міг брати натхнення зі свого предку, полковника Війська Запорозького Низового Остапа Гоголя, чия сім'я мала своїх героїв і трагедії в історії війська. Інша теорія стверджує, що образ Тараса Бульби може бути вдосконаленою версією реального козацького